

NORGESMESTER- SKAPET

75

STAVANGER
FALLSKJERMKLUBB

Stavanger FSK innbyr til NM-75 på Scheie flystripe, Orre, i tiden 20 - 31 juli 1975. Stedet ligger ved riksvei 507 ca. 30 km syd for Sola. Mesterskapets øvelser:

Övelse:	ant.hopp:	Hoppavgift:
Stil	5	Kr.200,-
Presisjon	10	" 300,-
4-manns sekvens	6	" 1200,-
For klasse II:		
Stil	3	" 120,-
Presisjon	5	" 150,-
3-manns stjerne	5	" 600,-
Lag:3-manns pres.	3	" 300,-

Verdt å merke: I kl.I må du ha C-sert eller bedre. I kl.II B-sert, men ikke over 150 hopp, og heller ikke deltatt i NM kl II tidligere. For evn. dispensasjon må du søke styret i F/NLF. For at en øvelse skal avvikles må der minst være 3 deltagere. Presisjonslag skal være rene klubb-lag, men RW-lag kan sammensettes av hoppere fra flere klubber. I tillegg til overnevnte start-priser kommer en startkontingent stor kr.50,- pr hopper uansett antall øvelser. Omhopp og øvelseshopp betales av hopperen.

Bindende påmelding skal skje skriftlig til Stavanger FSK, postboks 17, 4051 Sola, innen søndag 13 juli. Startkont innbetales på SFSK's bankgiro 3201.3687683 innen fredag 11 juli. Skriv hva pengene gjelder. Frammøte og registrering innen kl 1500 søndag 20 juli. Da må du kunne vise fram gyldig sert., NAK medlemskap, kvittering for innbetalt startkont. NM-75 åpnes søndag 20 juli kl 1700. Orientering for deltagerne samme kveld.

show Det skal arrangeres 2 show i forbindelse med NM-75. Første på Orre søndag den 20 juli kl 1300. Den andre på Sola flyplass søndag den 27 juli. Det henstilles til deltagerne i NM å delta. Gratis hopp og røyk!

div : Det er fine muligheter for plassering av campingvogn. Brukbart for telt. Ikke 220v spening. Vannkran på plassen og ordnede WC forhold. Muligheter for overnatting på hotell/hospits på Nærbø og Bryne, ca 5-10 min kjøring fra hoppfeltet. Det er kafeer på bryne og Nærbø, samt kiosk på selve hoppfeltet. Da hoppfeltet ligger nært sjøen vil det bli stilt flytevester til disposisjon. To båter vil til en hver tid ligge i beredskap med bemanning. Overdommer på stevnet blir Kjell Granbakken.....

Dommeraspirant utdannelse

I forbindelse med NM-75 vil det bli avviklet et dommeraspirant kurs på Jæren flystripe, Orre. Kursavgiften er kr.50,- og påmelding skjer til Stavanger FSK innen 1 juli. Kurset vil bli avviklet slik:

Teori:
Konkurransorganisasjon
Dommerorganisasjon
Rutiner ved stilhopping
Rutiner ved RW hopping
Rutiner ved presisjonhopping
Reglement
F/nlf's reglement del 100

Praksis:
Deltagerne fungerer som hjelpedommere ved NM i alle disipliner.

Eksamen:
Det avlegges skriftlig eksamen i reglement og bedømmingsteori.

Vi henstiller til alle seriøse klubber om å sende kandidater til kurset. Red vil støtte denne oppfordringen og samtidig gratulere Helge Sandnes som av Konkurransekomiteen er gitt status som nasjonal dommer ved konkurranser i fallskjermhopping. Helge har gjennomgått og bestått alle prøver som er nødvendig for å oppnå status som dommer. Helge benytter ellers enhver anledning til å påpeke hvor dårlig det står til innen fallskjermporten når det gjelder antall kvalifiserte dommere. Og det har han rett i!

FALLSKJERMSEKSJONEN
NORGES LUFTSPORTSFORBUND

Nr.2 1975 3. årgang

FRITT-FALL

KLUBB-NYTT

Som de fleste andre klubber, satser Stavanger FSK på sine elever. Bl.a. kan vi nevne nyinnkjøpt utstyr til ca. kr. 10 000,-

Her har vi forevigeet noen av elevene på kurs 1-75.

Bakerst fra venstre:
H.Håvold, Geir Jørgensen, Eystein Hovda, Marit Mo, Jan Eie og Sverre Ur.
Foran fra venstre:
Øystein Olsen, Ove Haga, Per Bringaker, Leif I.

Berge.
De som ikke kom med på bildet:
Evy Gustavsen, Svein Håland, Terje Gravdal, Ingunn Hansen, Peter Lyon og Svein Olufsen.

Så tidlig som medio februar hadde alle vært i luften og gjennomført jomfruhoppet. Kurs 11-75 er allerede i full gang med utdannelsen.

Stavanger FSK

Pr. 1.Mai har Stavanger FSK mere enn 450 hopp. 2 veteraner har hatt hver sin reserve samt 1 elev. Som hoppfly har klubben benyttet en C-172. Hele 26 elever driver med hopping, og 2 kvinnelige hoppere har utmerket seg: INGER JOHANNE KONSMO og LIV GJØRSTAD, begge er på 10 sek FF, Hurra! Ellers må vi nevne GUNNAR THOMSEN som er klubbens første elev til å ta C-sertifikatet på under ett år! Klubben er aktiv på det administrative plan og har klart å orge seg 2 Moelvhytter fra Selmer A/S. En skal plasseres på Orre og en på Sola. I tillegg har de fått kr 2000,- fra kommunen til oppussing! Klubben har pr.idag 3-12 og 3HM. Og Helge har snart 40 hopp!

NTH FSK Pr.20/4 har klubben (hold dere fast) 1001 hopp!!! Det er ganske enkelt fantastisk å tenke på alle disse studielån som investeres på en slik fornuftig måte! Kurs 1-75 hoppet for første gang den 22/2.Kurset består av 20 elever og de to beste er: PER OLAV PAHR og JAN HELGE FURNESVIK de er begge på 15 sek FF. Kursets uheldigste er HELGE SANDBERG som på 1.ste hopp fikk BH, andre hopp forløp normalt, og på tredje hoppet brakk han foten! Kurs 11-75 består av 16 elever og disse startet opp med hoppingen den 20/4. Klubben regner med å sende en del hoppere til Nordkallotten i månedskifte mai/juni. Ellers vil det bli arrangert hoppuke på Rinnleiret 14-22/6 forhåpentlig fra ny C-206. Mest gledelig er kanskje meldingen om klubbens nye 5-manns stjerne i RW.... Demosituasjonen er god..... Tor D-81.

Bodø FSK Klubben har bare klart å karre til seg 150 hopp pr 1/5, men vi er heldigvis over elevkneiken. Med 24 nye hoppklare elever ser vi særdeles lyst på fremtiden. Klubbens beste pres-hopper, SVEIN JOHANSEN, knakk foten under påskecupen, og mister dermed verdifull trening frem til NM. Det er ellers RW som står på tappet og veteranene går bare og venter på en anledning til å prøve større saker med gutta i NTHFSK. Klubben vil ellers sende over ca 20 mann til Nordkallotten. Det er kanskje verdt å nevne at klubben fikk på siste kurset to viktige elever: en lege og en kvinnelig fysioterapeut. Fra før har vi ervervet oss en hoppende prest!

FRITT-FALL

FALLSKJERMKLUBBER I NORGE:

ASKER & BÆRUM FSK, v/Björg Ringvold, Idunsv.52, 1370 Asker.
BERGEN FSK, 5069 Bergen Lufthavn.
BODØ FSK, v/Svein Johansen, Toppen 19, 8014 Hunstad.
DRAMMEN FSK, Boks 2106, Strömsö, 3001 Drammen.
GRENLAND FSK, v/Halvard Saga, Støvdal, 3726 Melum.
IKAROS FSK, Boks 14, 1405 Langhus.
KIRKENES FSK, v/lit. Iver Bye, GSV, Boks 130, 9901 Kirkenes.
KJEVIK FSK, v/P.O.Baarli, Harald Härfagresv.4, 4600 Kristiansand S.
HA-G-L FSK, v/Arne Smebold, Björkan, 2390 Moelv.
NIMBUS FSK, v/Jan Botten, Björnemyrdalen, R.16, 1450 Nesoddtangen.
NTH FSK, v/Terje Lökling, Stud post 225, 7034 Trondheim/NTH.
OSLO FSK, v/Ulf Lökke, Ringhusv.9, oslo 11.
PEGASUS FSK, Boks 30, 2201 Kongsvinger.
SNOOPY FSK, 2770 Jaren.
STAVANGER FSK, Boks 17, 4051 Sola.
TROMS FSK, Boks 200, 9201 Bardufoss.
ÖRLAND FSK, v/lit.Per Knutsen, Adm.gr. Öerland Flystasjon, 7130 Brekstad.

NY FORMANN

Den nye formannen i Fallskjermseksjonen, Geo Wilson, her avbildet etter endt Para Plane seilas i U.S.A. Derfor det blide smilet! Geo er formann i Bergen Fall - skjermklubb på tredje året.
Personalia:
28 år, befrakter i shipping-branjen, gift, 1 og et halvt barn, 500 hopp på 5 år, 29 linehopp, 79 hopp med særinstruksjon, USPA C-7643, Norsk D-52 og 11-24. Høyeste hopp 17000 fot, laveste hopp 900 fot. Deltatt i VM Para-Ski 74 og 75. Sekretær i F/NLF i 1974. Har en hyggelig og omgjengelig kar, men har stundom vanskeligheter med å gjøre rede for seg.... Red.

FALLSKJERM SEKSJONEN:

Formann:
Geo Wilson
Nestformann:
Ernst Bjurström
Sekretær:
Ole M. Martinsen
Medlemmer:
Helge Sandnes
Jostein Fjalestad
Varamenn:
Per Stai
Einar Thoen

Adresse: Nedre Slottsgt 17, Oslo 1.

Visst traff de, sier jeg da. "Nei, de traff da ikke det krysset som lå der." Sakens poeng: Om man har et kryss, eller en "T" lagt ut på bakken når hopperne lander, så mener publikum at akkurat der skal de lande. Dumper man ned 4 - 5 meter unna har man ikke truffet riktig, og dermed blir det. Så hvorfor ikke gjøre det lettere for oss selv?

Når flyet kommer inn for dropp, og hopperne er i luften har krysset gjort sin plikt. Det har vist at feltet er åpent, og at bakkevinden er sånn og sånn. Så tar man inn krysset. Samler det sammen i en haug på sidelinjen eller på kanten av jordet, og hopperne har hele feltet som treffpunkt. Om man da lander 4-5 meter unna førstemann har man fremdeles truffet midt i blinken, og alle er happy. Sjansene for at man klarer å hoppe god presisjon på en demo, når en er oppkavet, og forholdene så ukjente, er heller små. Play safe, og bruk hele det avgrensede området som Dead Center.

Et lite show etter at man er landet er lett å få til. På en fotballkamp kan man kle seg ut i kampens drakter, og til og med ha en dommer med på ferden. Musikkstevner med hornmusikk fra oven, i full musikkorpsmundur er også enkelt. Bruk fantasien, det setter litt ekstra farve på oppvisningen.

Demo er mye av vårt bilde utad. Bruk det, og bruk det fornuftig. Demo er göy. Lykke til!

Til Salgs: En tipp-topp lite brukt MINI-SETT seletøy tilsalgs. Komplet med konteiner for både hovedskjerm og reserve. Gul med sort trimming. Henv: Helge Johnsen, Boks 212, 1601 Fredrikst. Prisantydning. kr.1800,-

NORDKALLOTTMESTERSKAPET-1975 arrangeres på Vindeln hoppfelt den 30-31/5 og den 1/6. Arrangør er Umeå FSK, og det ventes deltagelse fra 5 Svenske, 3 Finske og 4 Norske klubber!

Spesialfirma i Fallskjermutstyr

SPÖR OSS OM:

Fallskjerner - Hoppsko - Høidemålere
Alt som har med sporten å gjøre;

**Ring eller
skriv til:**

Tlf: 031-11942

Postboks 343
1601 Fredrikstad

Tlf. 031-11942

Det var NTH, en frisk klubb med topp aktivitet, høyt teknisk nivå, og en levende RW-interesse og god organisasjonsevne, som fremmet forslaget om å kanalisere innsatsen mot 4-manns sekvens med den begrunnelsen at "det vil neppe være mulig i overskuelig fremtid for mindre klubber å bygge større stjerneformasjoner". Uten å ha laget en eneste 4-manns sekvens, uten å ha gjort et eneste forsøk på å organisere et større RW-forsøk, fremmes denne påstanden. Nettopp dette avspeiler den mangel på tillit til andres erfaring som er nevnt som en gjenganger. Hvorfor ikke søke mer viten der den finnes? Søke hjelp der den står i kø for å bli gitt, hvorfor ikke spørre isteden for å fremme et forslag med vidtrekkende konsekvenser uten å kjenne stoffet tilstrekkelig?

Da de første RW-entusiaster her i landet slo sine pjatter sammen og satte seg høye mål (det var i 71/72) visste de at før eller senere ville de klare å lage den forjettede återren. Men ikke i sine vildeste drømmer trodde de at det allerede i 1975 skulle finnes materiale til TO ti-manns lag i Norge. Utviklingen har gått som et lyn. I 1977 blir det 10-manns i NM, med FIRE deltagende lag.- Hvis utviklingen får skje i fred.

4-manns sekvens er en glimrende øvelse, skreddersydd for et 4-hoppers fly, den er vanskelig, og gir det beste RW-tekniske grunnlag som kan fås, utenom stor-formasjonshoppingen selv. En mindre klubb med gode hoppere, som vil starte seriøs RW, bør sette opp et 4-manns lag som grunnstein i sin RW utvikling. Før de har klart å lage sine sekvens-formasjoner vil minst ett lag til dukke opp, og før man vet ordet av det så durer 2-3 fly i formasjon i 10 000 fot, og stor-forsøkene florerer.

Det fremsto de som uttalte at denne utviklingen ikke var ønskelig, og at vi bør satse på små-RW fordi den ikke stiller så store krav til organisasjon og ressurser. Det vel verd å merke HVEM det er som kommer med disse argumentene. Det så og si uten unntak enten de som ikke driver aktiv RW selv, eller de som så vidt har begynt i det små, og ennå ikke oppdaget at det GÅR AN å drive stor RW i en liten klubb. De aktive selv- de som har RW som hovedgren og har kommet opp på det tekniske nivå som kreves for å gjennomføre VM-øvelser i det hele tatt, VET at alle RW-hoppers mål er og blir store formasjoner. Det er ikke nødvendig å gjette eller tro- snakk med dem- spør dem. Og når dette er målet og ønsket hos de aktive selv -hvorfor da "kanalisere" i andre retninger?

Organisasjonsproblemene må de jo løse selv allikevel - ingen andre har noensinne gjort det for dem. Det er kravet til organisasjon, ledelse, disiplin og forsakelse som skremmer de som ikke har prøvd det. Men det er nettopp der vi har RW-utviklingens viktigste produkt:

Gjennom arbeidet med å overvinne disse hindere skapes et samhold, en enighet, et fellesskap og en styrke som må oppleves for å forstås, og som gjør at klubben fremstår mangedobbelt styrket. DET er målet- RW er middelet.

Noen vil ikke klare organisasjon og disiplin - for dem finnes det andre grener å drive med. En "kanalisering" mot 4-manns vil bare bli en sovepute for klubbene. Skal vi fortsatt heve RW-nivået i Norge, må vi la RW-utviklingen i fred.

På en måte skal NTH ha takk for sitt forslag: For første gang ble diskusjonsgrunnlaget på årsmøtet noe annet enn budsjettpostene. Isteden ble det utviklingslinjer og grunnprinsipper -slik det alltid burde være. Men behandlingsmåten var ikke noe eksempel til etterfølgelse. Det er klart at et klubbmøte (årsmøte) er det beste sted til å forberede en sak, det er der de menige medlemmer får sagt sin mening. Men det kan ikke være noen fornuft i at klubbens representanter bindes til ferdige standpunkter. Hvis alle gjorde det - hva skulle vi da med årsmøter? Da kunne vi like gjerne sitte hjemme og sende våre lokale årsmøtevedtak i posten. Det burde være en selvfølge at representanter møter med slik forhandlingsmunn at det kan bli en meningsutveksling med resultater, - det er det et årsmøte dreier seg om.

fortsetter side 6

Paris in the springtime?
Stor stjerne forsøk på
bakken i snøstorm.
← ←

og Ola Nordmann. Ialt ca 80 hoppere. Noe overraskende var det store innslag av kvinnlige hoppere. Mere enn 20 stykker. Det franske sekvenslaget imponerte med tre forskjellige formasjoner på hvert hopp med alle sekvenser under 7 sek. Verdensrekorden er på 5,6 sekunder! Etter lunsj var det på'n igjen og vi klarte tre omganger før det ble mørkt. Alle gjorde det

nå bedre. Særlig Jailbirds med en fin syver...

Denne lørdagen fikk vi virkelig demonstrert hvordan et godt hoppsenter drives. Med en Dornier, to Broussard og Twin-Otteren, ble det hoppet 560 hopp på en dag. Sammenlign det med norske klubbers hoppantall pr. år!

SÖNDAG 30/3: Mye snø. Et antiklimaks etter lørdagens fine hopping. Vi fikk tiden til å gå med å gjennomføre stor stjerneforsøk på bakken og snøball-krig med franskmennene. Det er vel ikke nødvendig å opplyse hvem som vant.

MANDAG 31/3: Vi tar forvell med våre venner og vender nesen nordover. Alle overlevde bilturen og alle slapp igjennom tollen. Hva mer kan du ønske deg? Den største norske fallskjerm-ekspedisjon gjennom tidene var avsluttet.

Heldig «skudd» i fritt fall over Dagali-fjell ga første premie...

Ole M. Rambech, Lier, gikk til topps blant superamatørene i DT og BB's fotokenkurranse. Juryen hadde ingen betenkeligheter med å peke ut som det beste, bildet av fallskjermhopperen som svever i fritt fall over Dagali-traktene. Det ble lagt vekt på at det var et teknisk meget vellykket foto av en situasjon som må ha vært vanskelig å forevige.

Ole M. Rambech er for tiden formann i DFSK — Drammen Fall-

skjermklubb. I påsken hadde klubben leir på Torsethlia ved Dagali.

— En av dagene bestemte en kamerat, Jan Hansen, og jeg at vi skulle prøve en «huk», det vil si å få tak i hverandre under fritt fall, sier han.

— På gøy tok vi med en plate sjokolade som skulle overleveres. Vi hoppet fra 6000 fot. Jeg hoppet først, og Jan fulgte like etter.

Kameraet hadde jeg montert foran på hjelmen med fjernutløser ut til venstre hånd. Innkjøringen gikk nydelig, og bildet ble tatt noen sekunder før vi hadde kontakt i ca. 4000 fot. Overleveringen gikk forresten skitt. Sjokoladen forsvant — oppover.

Ole brukte en Ricoh Hi Color med 35 mm vidvinkel. Filmen var Kodachrome X eksponert på 1/300 sek. Blenden sto på Auto.

Også damer lærer fall.
skjermhopping i Bodo

"Flying Safety" i fallskjermflyging.

I utenlandske fallskjermtidsskrift leser en ofte forskjellige ulykkes-rapporter. Disse forteller vanligvis om uhell og ulykker med fallskjermhoppere. Av og til leser vi også om åpning av skjermmer inne i flyet, og om hoppere som er trukket gjennom flykroppen. De fleste flyene som brukes til fallskjermhopping over hele verden er en-motors fly, med alt dette innebærer når det gjelder motorsvikt. De fleste sivile flygere er kanskje alt for lite "safety minded" og tenker kanskje alt for lite på dette. I fallskjermhopping har vi strenge

Tekst og foto:
Helge O. Sandnes
Stavanger FSK

regler om hvordan en hopper skal utstyres, trenes og opptre i de forskjellige faser av hoppingen. Men når det gjelder flygeren er dette ikke tatt med, og hører kanskje ikke til vårt reglement. Men en må ikke glemme sikkerheten til flygeren for det.

I Stavanger Fallskjermklubb har vi tatt konsekvensene av dette og utrustet våre flygere med hjelm og fallskjerm. På bildet ser vi vår gode fallskjermflyger Stein M. Lian i fullt utstyr. I døren sitter "der Bamse", tyskeren Karl Moritz, en av klubbens utenlandske hoppere.

AUSTRALIA: Strengere hopp-kontroll.

En uhyggelig økning i dødsulykker ved fallskjermhopping, har ført til en strengere kontroll med denne sporten i fra den australienske regjeringens side. I sesongen 1974 omkom 7 sivile hoppere og The Department of Transport uttaler at gjennomsnittet for de siste 10 år er uhyggelig: 3 dødsulykker pr. år. Departementets Air Transport Group, som har overoppsynet med sivil hopping, reviderer nå bestemmelsene for denne sport-tjenesten. Den nyansatte heter Trevor Burns, er 33 år, og har i løpet av 13 år utført 760 hopp uten feilfunksjoner. Det Australienske Fallskjermforbundet som i 1963 hadde 200 medlemmer, har idag mer enn 1500. Antall klubber som utdanner hoppere har i samme tidsperiode økt fra 11 til 43. Alle fallskjermulykkene som er forekommet, er blitt omhyggelig studert. Det er dog ingenting som tyder på at noen av ulykkene kan føre til forandringer i utdannelsesplanene eller de operative bestemmelser. Kato

PARIS IN THE

Av Peter Ness, C-148 SPRINGTIME-

Innsbruck var egentlig målet for de norske RW-hopperne i påsken 75, men på grunn av flyvansker kansellerte østerrikerne dette opplegget. Reiseleder Eilif Ness slo følgelig ut ørene og oppdaget at det var muligheter for å bruke Twin-Otter på "Centre de parachutisme de sportif de Paris-ile-de France", nærmere bestemt la Ferte-Gaucher, ca 80km fra Paris.

Den 11.mars ble det så avholdt et møte på Vestby, hvor hopp-opplegget, reiserute, deltagere, og hvem kjører med hvem ble avgjort. Fra RW-NIMBUS stilte 10 mann, OSLO FSK 9, SNOOPY 3, DRAMMEN 2 og ASKER & BÆRUM 1 mann. 12 av disse var landslagskandidater (Polar Bears), 5 var fra Jailbirds, og de siste 8 varierte fra line til fri høyde. Vi visste også at det skulle komme 12 svensker og 5 dansker. La oss ta en kikk på dagboka fra turen:

FREDAG 22/3 og LÖRDAG 23/3: "Folket" samlet seg i Fredrikstad for omlasting og fordeling i de respektive biler og satte deretter kursen for Göteborg, hvor vi nådde kaia i syvtiden. Klokka 20.00 kjørte vi ombord på ferga fast bestemt på å kule det ned og ta det rolig, siden lørdagen ville by på 1100 km i bil. Vi kjørte ut dagen etter i nitiden med urolige maver, skallebank og halsbrann. Kort sagt som ventet. Bilturen ned ble ganske begivenhetsløs, selv om noen av bilene havnet i Paris. Lett å komme inn i, men vanskelig å komme ut igjen! Mellom åtte og midnatt nådde bilene Ferte Gaucher, og gutta ble innkvartert i førsteklases firemannsrom.

SÖNDAG 24/3: Regn, vind og søle. Forsåvidt OK, siden de fleste var trøtt etter turen, og tiden ble slått ihjel med kaffe og juging. Da alle svenskene og danskene var kommet samlet vi oss i briefingrommet, der de forskjellige løftene til Twin-Otteren ble satt sammen. Men værgudene sviktet og kl. seks kansellerte vi for dagen.

MANDAG 25/3: Meget delvis overskyet, vind 8-12 m/s, plenty med søle. Først på dagen satt vi igjen i briefingrommet, dene gang for å se på video av det beste franske 10-er laget. Og vi ble mektig imponert, men da en eller annen stakk hodet inn og skrek "scramble", var det plutselig 40 mann som skulle ut av døra samtidig.

Vi rakk to hopp før været ble dårlig igjen. RW-laget logget en 10-er og en 9-er, Jailbirds en 5-er og 6-er. Svenskene hadde problemer denne dagen.

De fleste nordmenn og fire danske venner ↑
foran Twin-Otteren. Bakerst fra venstre: Bjarne Johansen, Hans Otto, Peter Ness, Frode Isachsen, Knut Hodnangseth, Einar Thoen, Odmar Stenhaug, Olaf Olsen, Karl Amund Arneberg, Jan Botten og Lars Thoen. Foran fra venstre: Lars Rossen, Sören Meder, Albert Heimdal, Brede Andersen, Lars-Jacob Aamot, Ulf Lökke, Eilif Ness, Stig Björneberg og Per Stai.

HOPPERENS FALLKURVE OG
KROPPSTILLING VED
UTSPRANG BAKOVER.

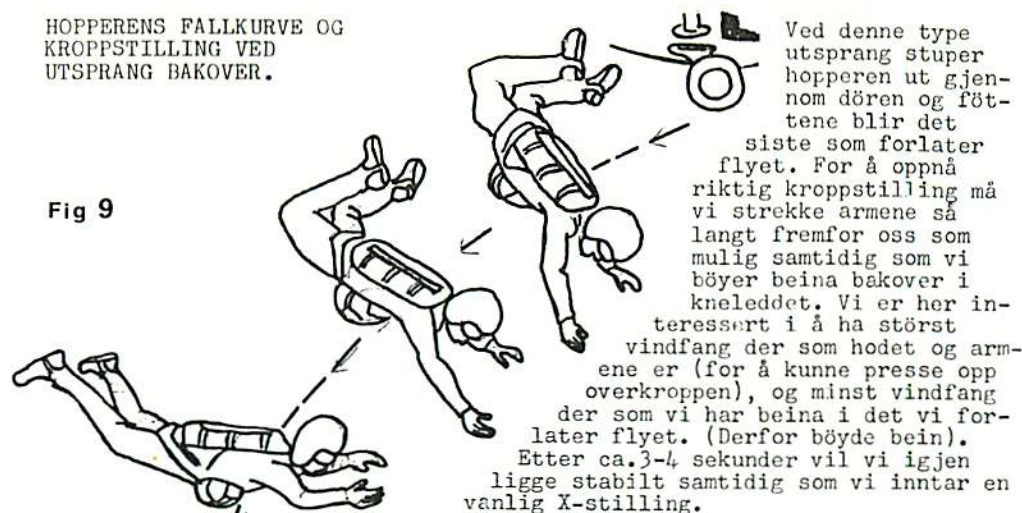

Fig 9

Ved denne type utsprang stuper hopperen ut gjennom døren og føttene blir det siste som forlater flyet. For å oppnå riktig kroppstilling må vi strekke armene så langt fremfor oss som mulig samtidig som vi bøyer beina bakover i kneleddet. Vi er her interessert i å ha størst vindfang der som hodet og armene er (for å kunne presse opp overkroppen), og minst vindfang der som vi har beina i det vi forlater flyet. (Derfor bøyd bein). Etter ca. 3-4 sekunder vil vi igjen ligge stabilt samtidig som vi inntar en vanlig X-stilling.

Grunnstillingen for ff

Grunnlaget for det frie fall- et er som tidligere nevnt stabilitet. Stabilitet oppnås ved at hopperen, så snart han har forlatt flyet, inntar grunnstillingen for fritt fall, det vil si at han presser ut i full X-stilling. Denne stillingen har vi ganske kortfattet vært inne på tidligere, men jeg skal her beskrive den mere i detalj... Ved et lengre fritt fall enn la oss si 4 sekunder, betyr en riktig kroppstilling mere for stabiliteten enn selve utspranget. En hopper som hurtig inntar riktig stilling (full X), rekker å komme på rett kjøl igjen selv om han har gjennomført et feilaktig utsprang ved fritt fall som overstiger 4 sekunder. Oppstår det stabilitetsproblem ved et lengre fritt fall er nok årsaken å finne i svakheter ved grunnstillingen. La oss kikke litt nærmere på denne stillingen:

Her skal hodet være tilbakebøyd og blikket rettet mot horisonten. Ved å holde hodet tilbake blir det lettere for hopperen å opprettholde sterk svai i ryggen. Svaien er vesentlig, for den gir hopperen et lavt tyngdepunkt, og hindrer ham derved fra å gå rundt på rygg. Armene er strekt godt ut til siden og i høyde med skulderne. Hendene skal være avslappet og med sprikende fingre. Beina skal være fra hverandre med ca. 50 cm mellom føtterne. Lett bøyd i knæene. Om det ene beinet, eller armen, er mere utstreckt enn den andre, høyere, lavere eller mere bøyd, så vil hopperen komme til å svinge under det frie fallet. Absolutt symetri er en nødvendighet. Små avvikelser i symetrien får størst innvirkning på stabiliteten jo større fall-hastighet hopperen har. En mindre skjevhet gir kanskje ingen utslag for hopperen har passert 8 sek ff, og viser seg da i form av spinntendenser. Når grunnstillingen er grundig lært av eleven, vil han bli instruert til å gå over i en mere avslappet stilling som vist i fig 10. Denne stillingen kalles FROSK. Hopperen har her mindre svai enn i grunnstillingen, og hodet er ikke presset bakover. Armer og beina er mer bøyd. Denne stillingen gir mindre luftmotstand og fallhastigheten er derfor større enn ved grunnstillingen. Stillingen er dog mer behaglig for hopperen.

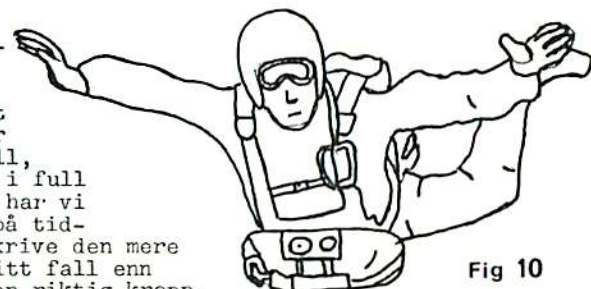

Fig 10

kom allikevel på en 15 plass sammenlagt i kombinasjonen av 19 lag. Beste individuelle notering kombinert ble en 29. plass, av 57, og det er det beste vi har klart på de tre årene vi har deltatt.

Svenskene var med i år, for første gang, likeså finnene. Svenskmasteren NIKKY GYLLENKROK stilte med sin ParaSled, og ble nr.17 i kombinert. Dom andra kom längre bak. Men jaggu slo de oss lagmessig med en 14.plass. TRÄVLIGA GUBBAR ! Finnene stilte med en ni-manns buss. Tre hoppet, seks drakk. Nok derom.

Polakkenes underholdningsbidrag besto av uante mengder iskald Vodka. Den smakte som peppervatn med opphakkede barberblader i, og hadde en virkning på sarte normannsmager sånn omtrent som Plumbo. Ikke lett å kjøre slalåm da, nei.... Det norske bidraget besto av like kald akkevitt, og fenalår ved innkomsten etter 2. omgang slalåm, og da ble vi skuls med ganske mange.

Årets seierherrer ble, som ifjor, Østerrikerne. Frankrike tok sølv, og Østerrikenes annetlag tok tredjeplassen. Sveitserne skuffet stort, med kun en 7. plass. Men de var nå fæle til å feste. Italianosen kom på en 4.plass og burde nok ha gjort det bedre, siden de var på hjemmebane og lommejent i terrenget. Av skjermtyper var der mest EFA-produisert utstyr i luften. Mange Papillon, noen Olympics. Ellers etpar RPC, noen korte PC'er, PC-Comp, og PS-06 for det Polske laget. To mann hoppet Sled. Ingen kom med UT-15. Det var EFA-Pap'ene som tok de edle metaller.

Neste års dyst går i la Belle France. Au Revoir!

Geo D-52.

Konkurranseshoppere !

Den nye konkurransekomiteen er nå etablert. Dette ble gjort på et møte hvor også den avtroppende formann i komiteen var til stede for å introdusere komiteens arbeidsmåte og rutine for de nye medlemmene.

Dette møtet ble holdt den 23.4.75 på Axel Fayes kontor. Første møte i komiteen er berammet til den 12.5.75 i NAK's lokaler. På dette møtet vil vi legge opp til retningslinjer for den nye komiteen, og legge opp til en arbeidsrutine. Av spesielle saker som kommer opp på første møte kan nevnes dommer-reglement. Den nye konkurransekomiteen er sammensatt slik:

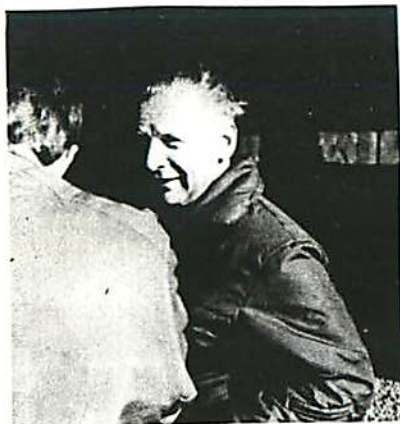
Formann: KJELL GRANBAKKEN
Boks 15, 2151 Arnes.
Kontortelef: Arnes 3560.

ODDMAR STENHAUG
Konventvn.18 D, Oslo 3
Privattelef: 02 558701

KNUT SÆTRE
Rælingsveien 25, 2010 Strøm-
men.

Komiteens motto er: "Vi nominerer ikke hoppere som vi ikke kjenner resultatene til." Derfor ber vi klubbene om å

sende inn alle offisielle resultater etter hvert som de blir oppnådd. Parolen er "HOLD OSS UNDERRETTET". K.Granbakken.

Avtroppende formann i Konkurransekomiteen/Fallskjermseksjonen/NLF, Axel Faye, Oslo Fallskjermklubb. Axel er en av de få, og ikke den eneste fallskjermhopper som har ordenssans med hensyn til papirbyråkratiet. Som avgangskarakter får han: "Meget flink gutt". Red.

Her har vi BODØ FSK's nye klubb-helikopter som er innkjøpt i anledning RW-laget store fremgang. Fra Venstre, bak: Schölberg, Vindvik, Strömsnes, Nergård, Dahlen, Wenzell, Lyng, Foran fra venstre: Normann, Jeremiassen, Sotberg og eneste nordmann som har vært med i en 15 mann-stjerne, amerikafareren Haugen.

Apropos klubb-fly: Stavanger FSK har nå fått finansiert en Cessna 206. Gratulerer!

Annonce

Hold denne firkant op for dit ansigt og pust på den. Hvis den bliver grøn, bør du tilkalde lægen. Hvis den bliver brun, bør du bestille tid hos tandlægen. Bliver den gul, bør du nok tænke på at holde op med at springe faldskærm. Bliver den sort, skal dit certifikat inddrages. Men hvis den beholder sin farve, har du det fint, og så er der ingen grund til ikke at tage på springferie hos KFK på Lolland i tiden den 21. juni til 6. juli.

BREV

Hei!

Jeg er en gutt på 13 år og jeg er veldig interessert i fallskjermhopping. Jeg er oppe på Varnes hver helg og ser på NTHFSK og hjelper dem å pakke. Jeg har ikke tatt pakkesertifikat. Jeg vil dessuten abonnere på Fritt-Fall. Min adresse er:

Jöran Holte
Stokkbekkgata 6c
7500 Stjørdal

■ Dette smukke symbol bliver bemærket for verdensmesterskaberne i RW, som afholdes i Warendorf, Tyskland.

SKIES CALL

DENNE BOKEN ER VIRKELIG NOE FOR EN FALLSKJERMHOPPER OG FOLK SOM ER INTERESSERT I DENNE SPORTEM. HELE 10 000 SLIDES DANNER BASIS FOR UTVELGELSEN AV BILLED MATERIALET. DEN DEKKER ALLE AV SPORTEM ASPEKTER. ENFORHANDLER I SKANDINAVIA ER:

Poul Erik Jensen
Gildringeparken 15
4690 Haslev

DANMARK

BOKEN KOSTER D.Kr 115,00
OG KAN BESTILLES VED ENTEN:

Ved å sende en sjekk til overnevnte adresse, eller:

Overføre pengene på dansk postgiro konto nr. 23 94 12.

130 PAGES OF COLOUR PHOTOGRAPHY

Il squadra Novegese; il senori Wilson, Falck et Kleiven! Tre mann ut fra helikopteret 1000 meter over fjellplatået. Tripp trap tresko, det norske laget til World Cup, PARA-SKI er i farta.

Pitten ligger på en fjellrygg mellom to topper, med skogdekt lende på den ene siden, skibakke på den andre. Vinden kommer i småkast opp over skogfeltet, solen roter opp litt termic, og de to fjelltoppene deler vinden litt på hver side av seg. Vi henger rett over fjellheisen på Piz la Villa, kjører nedover fjellryggen, merker godt turbulensen fra skogfeltet. For sikkerhets skyld henger vindpølsen inne i et skyggefelt, så den ikke kan sees. Ca. 200 meter oppe kommer den endelige til syne, og h... heller, den går jo 45 grader skeivt på innkjøringen! Kastevinden helt nede på bakken blir vridd rundt en treklynge, og kommer ovenfra i bakken.

Höydemåleren blir stående på 500 fot en stund, termic'en løfter oss over mot vindlinjen, og ca 100 m oppe er vi i rette posisjon, snur innover, halv brems, myser på disc'en, og lar det stå til. Vi får 028,

289 Og 557, ligger på en 7. plass av 19 lag.

I mellomtiden er Snowmobilen på vei tilbake med det italienske og sveitsiske laget som logget hen på en kilometer tilsammen på utelandinger. En

III World Cup PARA = SKI.

svenske kommer dinglende opp gjennom skogen, han hadde kjørt seg ut i turbulensen og ble suget rett ned.

av Geo Wilson D 52

PARA-SKI, hva er nå egentlig det?

Ikke det som diverse onkler og farmødre tror, med skikjøring utfor store stup, med derpåfølgende utløsning av fallskjermen, og landing i steinrøys nedi bakken, Heller ikke utsprang fra store høyder med både skjerm og ski.

Fallskjerm og ski lar seg dårlig kombinere samtidig. Men delt opp i to omganger storslalåm, to pressisjonsløp i vanlig lende, og to presløp på fjellet, kan man komme fram til en poengberegning som gir oss en vinner av kombinasjonen.

Hva har så fallskjerm og ski med hverandre å gjøre? Hvorfor ikke fallskjerm og bowling, eller svømming, eller ludo? Personlig synes jeg fartsfylt kjøring på ski er det som nærmest kan sammenlignes med hopping. Her teller balansen like mye som i luften. Farten og spenningen er tilnærmet den samme. Det er lang vei opp, og man kommer raskt ned igjen, og oppladningen til hver tur kan være alt etter behovet, enten det gjelder konkurranse, eller bare gøy-kjøring, nesten som med hoppingen.

Ulempene er at slalom statistisk sett er farligere enn hopping(!), og at utstyret er dyrt. Så denne kombinasjonen er kommet for å bli. World Cup PARA-SKI er initiert av de seks alpelandene Sveits, Østerrike, Jugoslavia, Italia, Frankrike og Tyskland. I tillegg inviteres andre interesserte nasjoner med ett lag hver mot "de indre seks" sine to lag.

Vi kom ned en halv uke før kjøret begynte, for å akklimatisere oss og for å få litt ski-trening. Skipass i to uker for 30-40 heiser kostet oss en femmer, og vi lå flate i løypene fra tidlig til sent. Italienerne trente med en Bell 205, og fikk 10-15 hopp hverseg. Vi fikk sneket oss med på et løft før en meget arg mann fra Luftforsvaret, med stjerner og mustasje og mange gebeider fikk alle til å forstå at dette var bare for de innfødte. Vi lærte heldigvis en ting: Kjör inn höyt. Meget höyt. Med alle de rare vindene i den trekantede dalen måtte man ha masser av høyde i reserve på innkjöringen.

Showet åpnet med defileringen, flaggheis og taler. Heldigvis snakket nesten hele befolkningen Tysk i tillegg til Italiano, så noen særlig språkvan-sker hadde vi ikke.

Förste Konkurransedag böd på to runder med fjellhopp. Resultatet ble ikke helt som ventet, mange av de gamle revene ble grundig lurt av vinden. Spesielt virket det som om de rene pres-hopperne hadde vansker med de skiftende forholdene, de fikk vel ikke konsentrert seg på den vanlige måten. De som har mye demo erfaring stiller nok sterkere med hensyn til dette, og det hjalp oss til å beholde vår 7.plass etter 2. runde på Piz la Villa.

Ole Jan Kleiven fikk seg en smell i ryggen på det andre hoppet, og tilbragte natten på Hospitalo. Han stilte heldigvis til dyst igjen, om enn noe redusert i landingene. Han reddet i alle fall verdifulle meter for oss. Dag nr.2 begynte med dalhoppingen. Idielle forhold, og de gode pres-hopperne fikk disc'ene til å hagle rundt öra. Vi så våre navn rase nedover listene. På grunn av min beskjedenhet kan jeg ikke si annet enn at vår beste norske notering ble en 11. plass sammenlagt i hoppingen, med 435 cm totalt på fire hopp.

Slalåmen gikk først med en uttagningsrunde i en grusom steinete bakke, med dype groper og vanskelige porter. Her viste alpinistene seg med full bredde, og forskjellen mellom förste og sistemann var innpå ett minutt! De to tellende rundene gikk i en temmelig flat, isete löype, men allikevel skilte den gutta fra guttene. Her datt vi nedover listene litt til, men

I kvite forsvinning-sdrakter fra venstre

Geo Hotski Wilson
Jan Soreback Kleiven
Tor Sjäglas Falck

Tenk å sende så mange Bergensere til utlandet for å gå på SKI !!

SISTE !

INTH PRESTERTE DET
FANTASTISKE DA DE
SMELTE TIL MED EN
6-(SEKS)-MANN !
DATO: 10/5-75.
ANDRE PRESTASJONER
SAMME DAG: 4 -4- 5!
HURRA, OG GRATULERER.

Påskeleiren ble i år lagt til Røros i tidsrommet 22-31/3. Ialt deltok ca. 30 hoppere, og det ble utført mer enn 400 hopp! De mest aktive kunne logge 25 hopp, og det er ikke verst på 9 dager. Flere el-

ever fra årets vinterkurs fikk også en "flying start" på hoppesongen. Mest positivt: P.O. Pahr som allerede er på 15 sek FF. RW hopperne fikk mye verdifull trening og sanket nye erfaringer. Fremgangen er stor, og jubelen var enorm da vi slo til med ny klubb-rekord: En 5-manns stjerner! De som var med - i rekkefølge - B. Paulshus, C. Heen, P.A. Nordstrand, Pedro Berentsen og R.E. Hovde. 6. mann i forsøket, V. Schöll-Larsen, kom desverre ikke inn. Ellers lagde vi flere 4-ere og 3-ere. Flykapasiteten i påsken var meget tilfredsstillende idet vi hadde en C-172 og en C-206. Flyverne fortjener selvsagt honnør for innsatsen! Stort sett var vi velsignet med blå himmel mesteparten av tiden, men vinden var enkelte ganger skjemmende. Således fikk vi enkelte utelandinger med deravfølgende spasertur..... Tilskuere manglet det heller ikke. Spesielt imponert var de av "firkantene": Schöll-Larsen's STRATOSTAR, og Arne Lien's CLOUD. Populære innslag! Til overnatting leide klubben et stort hus noen få kilometer fra flystripa. Koselig med stort kjøkken og sengeplass til 18. Og muligheter for sosialt samvær - FEST - og det ble det jo..... Miljømessig tror vi slike leirer har stor betydning. Derfor vil vi satse på ny påskeleir også neste år. R.A.

På Påskeleir med NTH ~ FSK

EN FALLSKJERMODYSSSE

av Leif Lyngby -----

For tiden er han vingsjef på 330 skv, og er skipper på Sea King redningshelikopter. Leif har faktisk hoppet selv: På en Spitfire-tur i 1951 over Trondheimsfjorden i 2000 fot får han plutselig motoreut. I tillegg får han problemer med å få opp cockpit-hooden. Etter mye om og men forlater han flyet i under 200 fots høyde, trekker i utløseren, og plasker i sjøen samtidig med at skjermen fanger luft. Leif er således fullt ut overbevist at folk som hopper fallskjerm av egen fri vilje er sotein hakke sprø! Men over til selve odysseen. Leif forteller:

"Vi må tilbake til våren 1965. Sammen med skipper Nyberg drev jeg og drop-pet linehoppere over Andsvatnet ved Bardufoss. Flyet var en DHC-Otter med en 600HK motor. Det tok 9 hoppere pluss hoppmesteren. Hopperne, som var befal fra Skjold garnison på repetisjonskurs, gikk ut 3 og 3 i strømhopp. Da vi svingte ut etter siste dropp, ser jeg kun 2 hoppere i skjerm, og gjorde hoppmesteren oppmerksom på dette. HM nikker og viser 2 fingre opp (2 mann i skjerm), og 1 tomme ned (1 mann i bakken). Men på tross av full motorkraft på flyet klarte vi ikke å vinne høyde. Jeg gjorde tegn til hoppmesteren å stikke hode ut gjennom utsprangsdøra og sjekke halen. Da HM trakk hodet inn igjen fikk jeg min misstanke bekreftet ved hans 2 tinnallerken-store øyner: tredjemann hang i halen! Nå fløy vi noen runder over Bardufoss mens HM fortvilet prøvde å få hopperen til å foreta en "cutaway" og trekke reserveskjermen. Men ingen reaksjon fra den kant. Vi besluttet da å gjennomføre en "slow-speed" landing på is-sørpa på Andsvatnet. Da vi begynte å nærme oss bakken ble det for mye for hopperen, og i ca 500 fots høyde trakk han reserveskjermen. Uten først å ta "cutaway"! Denne brå-bremsen gjorde at både skipperen og jeg smelte hodet i frontglasset. Heldigvis for alle så revnet hovedskjermen og den uheldige ble hengende i reserven, og flyet tok igjen til å fly. Men fallskjermodyssseen var ikke slutt! Hopperen landet bare 5 meter fra en høy-spentlinje! Senere undersøkelser viste hull i samtlige kallotter. Utløserlina var for kort. Fallskjermhoppere er og blir SPRØ!

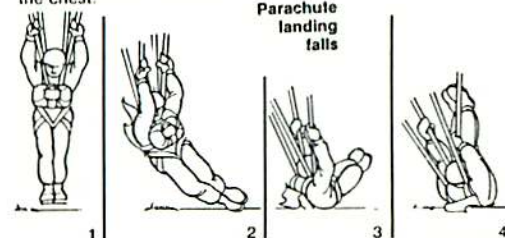
NYTT FRA ENGLAND

Får jeg lov til å presentere meg? Jeg heter John Richard Nickolls og er sportsfallskjermhopper fra Whitby i Yorkshire. Jeg har drevet med fallskjermhopping i fem og et halvt år og har på denne tiden gjennomført 523 hopp. De siste halvannet år har jeg vært ansatt på heltid som instruktør ved Grindale og nå på Peterborough Fallskjerm Senter, et av de få hoppentre i England som er åpent året rundt.

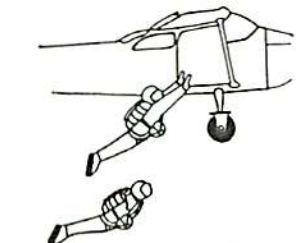
Jeg traff redaktøren i FF, den omtalte D-43, ganske tilfeldig i Bodø for et par år siden, og vi har opprettholdt kontakten siden da.

For ikke så lenge siden inviterte han meg til å sende inn artikler til FF og holde de norske hopperne fortløpende innformert om hva som skjer på hopp-fronten i England. Innlegget i dette bladet går i alt vesentlig grad ut på å presentere meg selv og dermed opprette kontakt med de norske lesere. Noen få ord om Peterborough Hopp Senter: Hovedinstruktøren er en av Englands mest berømte hoppere, JOHN MEACOCK. Senteret har fostret opp mange av Englands ledende konkurransehoppere og driver utdanning i RW, stil og pres. Samt, selvfølgelig, vanlig elevutdanning. Et nybegynner-kurs tar 6 timer. Du får altså hoppe samme dag som du starter på kurset. Forut for dette får eleven tilsendt en liten 8-siders bok som tar for seg det mest elementære ved fallskjermhopping. Her er noen utdrag fra heftet:

The P.L.F. means the ability to land under the parachute without any form of injury. The correct landing position involves putting the feet and knees TIGHT TOGETHER and keeping them together throughout the landing. The knees must be slightly bent and flexed, the feet flat, and the legs directly beneath the body. The arms are held above the head with the hands ready to make small corrections to the steering toggles to keep the parachute faced into wind. The elbows are turned in and the chin tucked down to the chest.

The parachutist accepts the landing with the feet held firmly together and starts to roll in whatever direction the parachute is drifting. The feet are the first point of contact followed by the side of the leg (the calf muscle), the thigh, the buttock, and the rounded back. The feet and knees MUST be kept firmly together throughout the PLF and the parachutist must avoid straightening the legs and pointing the toes before landing.

Aircraft exits and the release from the aircraft

The parachutist releases from the aircraft from the poised position. The release involves pushing backwards and away from the aircraft and going immediately into the spread position. There is no feeling of falling that you might associate with a rapidly descending lift, as the parachutist is initially carried forward with the projection of the aircraft.

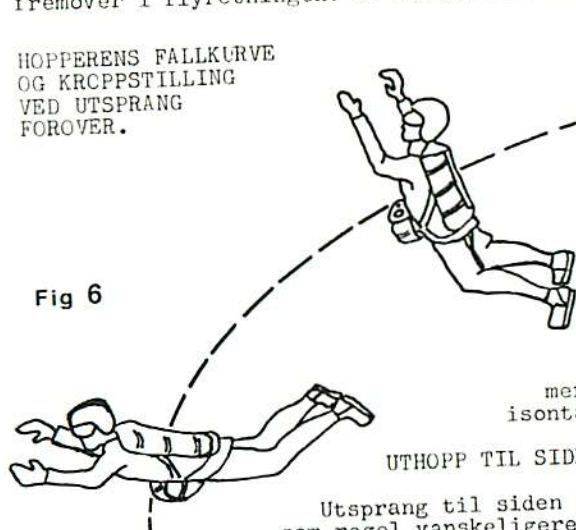
Fritt-Fall

Tekst: Willy Frick
Instr. 30 DF.F1.
Umeå Fsk

Under denne overskriften tok vi i det forrige bladet for oss forskjellige former for avvikelser fra det stabile FF. Dessuten fikk vi drøftet utthopp fremover i flyretningen. Vi fortsetter med å drøfte utsprangstyper.

HOPPERENS FALLKURVE
OG KROPPSTILLING
VED UTSPRANG
FOROVER.

Fig 6

En ting vi må huske er at vi aldri faller rett ned fra et fly. Den luftmotstanden som hopperen "hviler" på i det frie fall vil i begynnelsen av hoppet mest være bassert på fremoverkastet. Etter at hopperen har falt i noen sekunder og fremoverkastet minsker, faller hopperen mere rett ned og blir liggende i en mer horisontal stilling. Fallkurven er vist i figur 6. Legg merke til kroppens vinkel med horisontalplanet.

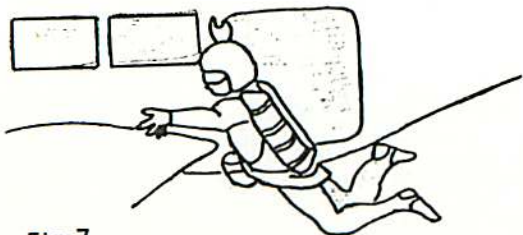
UTHOPP TIL SIDEN GJENNOM DØR.

Utsprang til siden gjennom stor eller liten dør er som regel vanskeligere for nybegynneren å beherske. Grunnen er at hopperen ikke bare beveger seg i flyets retning, men også til siden. En annen grunn er at hopperen i dette tilfellet dessuten står i "le" før han kommer utenfor døren. Der griper propellvinden tak i den delen av kroppen som først kommer utenfor døråpningen. Døruitsprang er derfor enklere å utføre jo lavere flyhastigheten er. Om du skal gjøre et utsprang av denne typen bør du bl.a. tenke på følgende faktorer: Anvend så liten kraft i utspranget som mulig. - Om du står i døren, så klyv bare rett ut, uten noen kraftutfoldelse. Sitter du i døren, så gli ut etter den ene siden. Høyre hånd (og en fot) blir da den siste delen av kroppen som forlater flyet. Noen hard fraskubbing skal ikke forekomme. - Så fort du er kommet utenfor døren inntar du en oppreist X-stilling. Jo høyere flyhastighet, jo tettere X. Denne stillingen opprettholdes en kortere tid inntil fremoverkastet har avtatt og du begynner å falle rett ned.

Fig 8

Fig 7

Det var ihvert fall ingen som klaget over at døren var for liten! Bent Lauvsen i døren på Tw-Ott.

TIRSDAG 25/3: Delvis skyet, blått av og til, og med vind på 6-8 m/s. På formiddagen ble det endel på og av-seling ettersom skydekket vekslet. Men etter lunsj var det full fart over hele linja, vi logget 4 hopp før kvelden. Denne dagen var det svenskenes tur til å gjøre det bra. For oss gikk det heller tregt.

Undertegnede fikk forøvrig æren av å åpne med ukens første reservetrekk, på en totalforsager eller "pack closure", som det heter så fint.

ONSDAG 26/3: Helt overskyet, mye vind og regnbyger. Takket være lederen av hoppfeltet; JEAN, ble dagen reddet. Flyet fløy inn over skyene på VOR og Jean hørte på motorlyden når vi var i riktig utsprangsposisjon. Dermed kunne han gi oss klarsignal. Vi for vår del visste bare at vi var en eller annen plass over Frankrike. Polar Bears gjorde niere og tiere, Jailbirds gjorde 5,4 og 5.

TORSdag 27/3: Overskyet, Regn, Sludd, SNØ?! og Vind. Ingen hopping og dagen gikk med til sightseeing. Høydepunktet: 21-manns nedtelling og utsprang fra METROEN på endestasjonen. Øvrige skildringer fra turen er bort-sensurert.

FREDAG 28/3: Overskyet, litt regn av og til, men bra vindforhold. I løpet av dagen fikk utført 2 hopp, men igjen uten å se bakken. Alle, både svensker og nordmenn, gjorde det dårlig. Vi var overbevist om at det måtte være noe galt med den franske luften. Det haglet nemlig med reserve-trekk: totalt ble det 8, fordelt på 3 totale forsagere, 2 på hardt trekk, og 3 på vanlig feilfunksjon.

LÖRDAG 29/3: Klokka 0700-Blue sky above me SÅL PÅ! Flyet var i lufta før klokka 0800. Vi rakk 2 omganger før lunsj. På pakkeområdet var det et mylder av hoppere: Hollendere, tyskere, belgisere, fransmenn, dansker, svensker,

Kortspill foran pakkesalen mens vi venter på bedre vær. Fra vens: Lars Rossen, Peter Ness Oddmar Stenhaus, Olaf Olsen, Per Stal og Einar "Junker'n" Thoen.

Valgene i år var en begivenhetsløs og fredelig forestilling, - på overflaten. De fleste svevet i lykkelig uvitenhet om de manipuleringer som valgkomiteens enkelte medlemmer hadde foretatt. Av de tre listene som lå fremme, trakk Troms sin liste med en gang, og tilbake sto valgkomiteens liste, og en liste fra Drammen Fallskjermklubb, Selvom avstemningene foregikk hemmelig og skriftelig, var det klart hvor skillelinjene gikk: Østlandet mot resten av landet - atter en kjent melodi. Resultatet gav grunn til refleksjoner: For n'te gang på rad står Oslo FSK, Norges største fallskjermklubb, uten representasjon i Seksjonsstyret. Når valgkomiteens formann er fra OFSK, så kan jo medlemmene der undre seg. Men når personlige motiver går foran objektivitet, bør jo det få konsekvenser, og får det nok, lokalt. Når vi videre vet at 75 prosent av all videregående hopping i Norge er RW, er det interessant at det ikke sitter en eneste konkurranse-RW-hopper i seksjonsstyret, kun en som varamann. Nå blir nok noen snurt for ikke å bli regnet som RW-hopper, men det får de jo vise, de kan jo delta i en RW-konkurranse eller to. Men i all rettferdighets navn: Styret må jo få anledning til å vise sitt ansikt - dets beslutninger vil bli fulgt av mange spente hoppere.

Men skitt - la valg være valg, og komiteer være komiteer.- Der sitter mange dyktige folk idag og venter på telefon eller brev fra klubber som trenger hjelp. Og hjelpen står i kø for å bli gitt - la oss forsøke å benytte de nye muligheter vi har til å oppnå resultater på alle nivåer og i alle grenene

S&L PA!

Ellers inviterer Tage oss med på Nordkallott-treffen den 30/5 til 1/6 i Vindeln, 6 mil öst av Umeå. Iår regner han med rekord-deltagelse av bare BOFSK stiller med 23 mann. Av norske klubber ellers stiller NTH og TROMS FSK.

Vandre-premien går i lagpresisjon, og er WILLY FRICK's gamle hoppsko som er gull-forgylt og festet opp inni et glass-skap. Waasa, Umeå og Bodö har ett napp hver. Vel mött!

Demo er gøy! For publikum, som aldri har sett sånt før kan det bli en minnerik opplevelse. For bakke-
mannskapene, som er "en av gutta", for de kan jo
hoppe ut av fly selv, de! - Og for hopperne, som
vanligvis høster stor applaus og beundrende blikk
fra publikum. Dessuten kommer spenningen med det
hele: Er timingen riktig? Spottet bra? Feilfunk-
sjon? Nei, pakket jo så pent, så. Kommer vi inn?

En demo må planlegges nøye. Vi har å gjøre med mye mer enn tre mann ut av et fly. Vi har et ansvar overfor arrangøren, og ikke minst de hundreder, eller tusener som fra oppveksten av har lært at fallskjermhopping er livsfarlig, og som kun venter på at noe skal skje. De skal bli skuffet. Men imponert hvor lett det ser ut, hvor elegant det er.

Organisasjonen må foreståes av EN mann. Blir det to, eller flere, blir det rot. Han må sjekke, og sjekke igjen, at alle vet sin oppgave under enhver tenkelig omstendighet. Hvor mange demoer er vel ikke blitt spolt av: "jammen jeg trodde at..." og "Jeg sa jo at...". Kommunikasjon, bokstavelig talt mellom alle de impliserte er nødvendig, og avtalte signaler må inn- skjerpes nøye.

Selve hoppet kan enhver tenke seg til hvordan skal gjennomføres. Det viktigste er å tenke på hva publikum vil dra nytte av. Særlig mye over 5000' har den jevne skattebetaler vanskelig for å se flyet og hopperne tydelig. Medmindre man har meget god bakgrunnshimmel og mye røyk, er høye hopp uten særlig verdi. Hold an i ca. 5000 fot, da har du tyve sekunder å falle på, og de på bakken kan følge godt med. Mitt eget drømme opplegg er to mann ut i 5000 med røyk, og mens disse daler nedover og lander, går flyet nedover til 1500 fot, og sistemann kommer innover med ca 45 sekunder røyk på staget, og så "jump and pull". Det må være fint å se på, selv for en erfaren hopper.

Det sikkerhetsmessige må allikevel komme i første rekke. Når du passerer 1000 fot må du ta avgjørelsen: Kommer jeg inn? JA eller NEI. Ikkenoe kan-skje! En utelanding på demo er meget skuffende, særlig for deg selv. En innelanding midt i publikum er også skuffende. For alle.

Røykbokser hører til på oppvisninger. Bruk et godkjent boksfeste, et som kan frigjøres med et håndgrep dersom pilotskjermen eller kalotten tuller seg borti. "Stå i lufta når du trekker, og vri på hodet og følg med på pilotskjermen, så du vet hvor du har den. Flagg hører også med på oppvisning. Mer om det i et senere nummer av Fritt-Fall.

Mer om det i et senere nummer av Fritt-Fall.
Ofte etter at Sportsrevyen har vist sine månedlige 5 sekunder med fall-
skjermhopping, i form av demo, blir jeg spurt av kjente: "Hvorfor traff
de ikke?"
Fortsetter side

STRÅLENDE VÆR OG 20 000 TILSKUERE

DEBATT: REFLEKSJONER RUNDT ET ÅRSMØTE... AV EILIF NESS D-22, 1/1-2

Det 13de årsmøtet i vår organisasjons historie er tilbakelagt. For en som har vært med på samtlige uten unntak, gir dette siste årsmøtet grunn til litt refleksjoner over utviklingen.

Det var et bra møte, la det være sagt med en gang. Bra, fordi diskusjonene var saklige, kompromissvilje tilstede, synspunktene mer modne og motsetningene mindre enn før. De gamle grunnkonflikter var der, men på nye områder. Vi vil nok alltid ha avstand i nivå, og dermed i synspunkter, så lenge vi har nye klubber side om side med gamle, og store side om side med små. Med den ettertrykkelig skjeve mandatfordelingen som våre lover fastsetter, stilles det store krav til de små klubbens vilje og evne til å høre og forstå. I år var denne viljen tilstede, i kontrast til tidligere år.

Det mest markante trekk i 1975, og hovedårsaken til den vesentlig bedre og bredere tonen, er at det store gapet i teknisk nivå mellom Østlandsklubbene og de øvrige klubbene er blitt drastisk redusert. Og dette har ikke skjedd ved at Østlandsklubbene har stagnert teknisk, de fortsetter sin utvikling.

Det er de mindre klubbene rundt om som har gjort enorme fremskritt. Først og fremst NTH, godt fulgt av Bergen. Stavanger har vist at det går an å komme seg opp av grøften - neste år vil vi se dem som enda en klubb med solid teknisk nivå.

Det var dette vi ville - var det ikke? At klubbene SELV skulle bevise at det gikk an - praktisk, teknisk, økonomisk, uten puter under armene og sosialhjelp. Men la oss ikke glemme hvordan de har greid det. For som alltid før er det ildsjelene som har gjort det - de som er villige til å ofre nesten alt. Vi behøver ikke nevne navn - hver av oss vet innerst inofter hvem det er i den enkelte klubb som vi skylder vår takk. Et og annet ridderslag fra Den Gyldne Kalott vil være på sin plass, helst før de er utbredt og tilsidesatt. Dette er en av grunnene til at OFSK har gjort sin eksklusive orden landsomfattende.

Men mangt henger igjen fra fortiden - gamle fordommer som mistillit, mistenksomhet og manglende tiltro til de som har erfaringen og som kanskje kan mange av svarene. Mest av alt kommer dette av dårlig kommunikasjon, informasjon og til dels isolasjonisme. Vår nye budsjettpost for videregående instruksjon vil forhåpentligvis bli et av de mest virkningsfulle midlene til å endre dette, ved å skape personlige kontakter gjennom utveksling av instruktører og hoppere. For personlig kontakt er svaret - vi vet alle at kommer vi bare på det samme hoppfeltet og på samme løft, så oppdager vi at vi ikke er så uenige som vi trodde.

Instruktørutdannelsen var langt fremme i debatten - og utspillet kom fra sentralt hold, - nemlig Fagkomiteen. At det ikke kom fra lokalklubbene skyldes kanskje at disse ennå ikke har sett hva som er i ferd med å skjennelig at om mindre enn ett år står to tredjedeler av våre instruktører uten papirer, hvis vi ikke gjør noe. Verst av alt: En rekke av dem er blant våre beste instruktører - toppfolk. Det var lett å registrere enighet om at Fagkomiteen må sette seg ned og ta en ny tenk - FORT!

Den mest interessante diskusjonen på årsmøtet gjaldt RW. 4-manns kontra 10-manns var problematikken. For de mer garvede RW-tilhengerne, med arr fra mange kamper, var det som Nirvana (eller som en dobbel pris med snus) å oppleve at diskusjonen gjaldt to RW-grener - ikke for eller imot RW!

VETERANSIDEN: ROLF TANGEN

Rolf Tangen sees her til høyre på bildet like etter utsprang fra et større fly over Aursletta på Trandum. - Med over 2000 hopp er Rolf en virkelig veteran i Norsk fallskjerm sport.

Skopussen hans kunne ha vært bedre! Red.

For de som ikke vet det: Rolf Tangen, grunnkurs på T-10 ved Hærens Jeger-skole i 1962. Innehaver av D sertifikat nr.10, og hold dere fast, mere enn 2200 hopp!!! Derav ca.100 hopp over surstoffhøyde, med høyeste utsprang fra 35 000 fot!

Rolf er først og fremst en ensom ulv i luften. Han er stil/pres gutt på sin hals og har klart å unngå å bli bitt av RW-basillen. Men resultater i sine spesial grener har han: 3 individuelle Norgesmesterskap. Beste plassering i Nordisk er en 3. plass sammenlagt, men har vunnet presisj. 3 ganger. Rolf har nå sluttet med konkurransehoppingen, men interessen er fremdeles på topp og han håper å kunne drive på i mange, mange år med det som de fleste av oss driver, nemlig "morohopping". Rolf er yrkesmilitær med oberstløytnants grad. Han har bl.a. vært hovedinstruktør ved HJS i 5 år. I sivil regi har han utdannet over 100 elever. En kommentar fra veteranen:

"Jeg er alltid meget nøye med pakkingen av skjermen, og synes det virker tåpelig når noen kjekker seg med dårlig pakking. Likeledes er jeg meget nøye med spottingen, vinddriver, opptreden på hoppfeltet og i flyet etc. Fallskjermhoppingen har gitt meg mange gleder, som jeg på ingen måte ville ha vært foruten, men jeg må samtidig innrømme at over 1000 elever har gitt meg mange grå hår."

Spesielle ønsker: Adskillig billigere hoppsatser, og utvidet kontakt mellom sivile og militære hoppere. Rolf kan til sine tider se fandenivoldsk sint ut, men må få karakteren: -En snill og kjekk gutt-.

Yrkesmilitære med sivil fallskjermhopper utdanninge!!

Det er jo ikke så rent få som faller inn under denne kategorien. Svært mange av oss er meget interessert i å oppnå full militær hoppstatus i tillegg til vår sivile utdanning. Men det er visst lettere sagt enn gjort. Noen vil ha vingen, noen vil lære å hoppe med utstyr, noen vil lære surstoffhopp osv. En samlet fremstøt vil kanskje være best: Send til Red navn, grad, sert nr. osv!

REDAKSJONELT

Egentlig skulle jeg ha skrevet noe slikt som "refleksjoner rundt et årsmøte", men Eilif har kommet meg i forkjøpet. Han har igrunnen sagt det som skal sies om selve årsmøtet. Denne gang synes det som alle var vel forberedt. Kompromiss viljen var til stede og motsetningene mindre enn noen gang tidligere. Gledelig er det også at vi har fått så mange kompetente tillitsmenn. Valgene var spennende! Det er faktisk en generasjonsskifte vi er med og opplever. Ikke på bekostning av personer, men faktisk fordi vi vokser. Vi er i ferd med å bli såpass stor at vi kan velge blant kandidater. Noe av det mest gledelige var vel at begrepene "Østlandsklubbene" og "uteklubbene" er i ferd med å dø ut. Igrunnen tror jeg Eilif har rett når han sier: personlig kontakt er svaret. Kom sammen og du finner ut at vi ikke er så uenig allikevel.

Sporten vår har hatt en fantastisk oppsving i år. At NTH har over 1000 hopp pr.1/5 er uhørt. Også Bergen og Stavanger er tydeligvis under effektiv ledelse. Felles for disse klubbene: De tar godt vare på sine elever!

Utviklingen av bladet vårt går ette planen. Pr. idag har vi nesten 400 abonnenter, og det er ca 150 mer enn jeg i mine mest optimistiske øyeblikk hadde håpet på. Fortsetter det slik kan vi kanskje tilby seksjonsstyret en tusenlapp når året er omme. Kvaliteten og formatet kan selvfølgelig diskuteres, men skulle bladet se ut som vi egentlig ønsker ville det ha kostet det ti-dobbelte.

OMSLAGSBILDET Uansett hvilket land du kommer fra, eller hvilket språk du snakker, så er en fallskjermhopper en fallskjermhopper. Vi tenker på samme ting, vi snakker om de samme tingene, og har vi hoppdress, hjelm og briller så ser vi jaggutten lik ut. Dette er vår engelske venn John R. Nickolls, D-823, som i fremtiden skal fore oss med nytt fra den engelske hoppfronten. Kanskje vi får ham på besøk til sommeren. Foto: JOHN DAVIES, D-1712.

ANNONSEPRISER: Fra og med blad 1-75 vil det være anledning å sette inn annonser etter følgende priser: Helseide-kr.200,- Halvside-kr.125,- og kvartside vil koste kr.75,- Minste ordinære annonse blir 1/8-side til kr.45 Private små annonser, f.eks: brukt PC tilsalg, vil koste kr.5,- Samtlige annonse priser gjelder for sidene 4 til 18.

Artikler i Fritt-Fall er ikke nødvendigvis i samsvar med redaktørens mening. Ettertrykk tillates etter nærmere avtale med red.

ABONNER PÅ FRITT-FALL

NORGES SVAR PÅ SVENSK FALLSKJERMSPORT

Adressen er Hernesvn 29,
8000 Bodø.

Redaktør: B.D. Lyng.

Neste FRITT - FALL

Neste blad kommer ut i slutten av august. Ikke vær redd for å sende inn stoff. Som du selv ser er alt av interesse. Særlig bilder! Hvorfor ikke bilde av siste elevkull?

Når du skal bestille et abonnement så send inn en postgiro blanket og SKRIV TYDELIG. Et årsabonnement koster kr.20,- Giro nummer: 327550

Bergen FSK Her i Bergen FSK har hoppvirksomheten begynt å ta seg opp igjen. Pr.1.mai

KLUBB-NYTT

har vi faktisk 500 hopp. Denne etter forholdene store aktiviteten i det siste skal vårt siste elevkurs få ta mye av æren for. Kurset startet like etter nyttår og strakk seg til uken før påsken. I løpet av denne uken fikk alle elevene prøve seg under skjermen, både 1,2,3 og 4 ganger. Kurset var på 18 mann og det ser fremdeles ikke ut til at noen for alvor har tenkt å vike plassen på manifestet for oss.... skal vi si gamle gutta, det lyder liksom så myndig. Som alltid når et kurs er ferdig og den praktiske delen av sporten er kommet igang vil det være en eller to som merker seg ut, "hoppbøller" blir disse skapninger benevnt hos oss. "Bøllene" på det siste kurset har døpsnavnene MAGNUS MONSTAD og BJÖRN MONSEN (mye MONS) og disse flakser rundt på 15 sek FF. Påsken ble etter gammel tradisjon avviklet på Voss, med innkvartering i forsvarers brakker på Tvillemoen, dette siste var dog nytt av året, men forhåpentligvis ikke siste gang. Stavanger FSK var i år som tidligere invitert og stilte med 6 mann samt DBD'en og Lian. Vi hadde med oss vår "Malvin" med Tilbehør (Lars Rasmussen). 1. Mai skal det hoppes "Mai-discen", dette er en liten klubbkonkurranse som har til mål å "sprite" opp konkurranse ånden litt før det virkelige klubbmesterskapet og Vestlandsmesterskapet/VM. Vi håper at VM avviklingen skal gå noe bedre i år enn ifjor da man måtte holde konkurransene hver for seg på grunn av dårlig vær.

Troms FSK

På grunn av vanskeligheter med å få benytte Bardufoss flystasjon som hoppfelt, har klubben så vidt kommet igang med hoppingen. Ialt 48 hopp pr 1/5. Hoppfelt situasjonen skulle nå være avklart, og elevkurs 1-75 er i full gang med bl.a. 4 kvinner. Klubben har ellers fått et hoppfelt i Harstad, og om ikke lenge vil Tromsø være igang. Styrets sammensetning: Form: Selmer Hagen, N.form: Åke B. Lunde, Sekr: Kjell Holmby, Kass: Ole Haneseth, Styremedl: Eilert Nilsen og Freddy Hansen

Kjevik FSK

Kjevik kan varte opp med 214 hopp. Av disse ble 141 utført på Hovden i Påskeferien. Klubben gikk like godt hen og leide hele Hartevannsbu pensjonat som ligger på ca 2800 fots høyde. Ialt stilte klubben med 20 hoppere med familier, 50 personer med stort og smått. Klubben er videre iferd med å bygge noe de kaller "verdens" flotteste klubblokale. Dette skal vi få høre mer om siden.

Våkn opp hoppere!!!

Även Sverige har en fallskärmstidning

SVENSK FALLSKÄRMSPORT

Utkommer 4 ggr/år

Pris: 20 Skr

OBS nya adressen:

Prenumerera Du också!

Illongränd 310

S 223 71 Lund